

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 30 juni 2026
Betreft Moties en toezeggingen Economische Zaken en Klimaat

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer over verschillende onderwerpen binnen het domein van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Daarnaast worden met deze brief enkele moties en toezeggingen afgedaan.

Motie van het lid Van der Lee c.s. over toewerken naar mondiale, flexibele en betrouwbare leveringsketens voor chips

De Motie van het lid van der Lee¹ verzoekt het kabinet om in EU-verband toe te werken naar mondiale, flexibel en betrouwbare leveringsketens voor chips. Daarnaast wordt verzocht om bij de herziening van de Chips Act 2.0 rekening te houden met het stimuleren van de gehele waardeketen, van equipment, frontend- tot backendproductie van chips in Europa voor zowel geavanceerde als minder geavanceerde chips, en daarbij tevens te verkennen hoe de Europese vraag naar deze chips gestimuleerd kan worden.

De Europese Commissie heeft het voorstel voor de Chips Act 2.0 op 3 juni jl. gepubliceerd. Vooruitlopend hierop heeft Nederland het voortouw genomen in de Semicon Coalition, wat heeft geleid tot een gezamenlijke declaratie van alle lidstaten. Daarnaast is Nederland actief betrokken bij de European Semiconductor Board en de bijbehorende subgroep om de herziening met de Europese Commissie af te stemmen. Ook heeft Nederland, samen met Duitsland, de uitwerking van de Semicon Businesscase door FME en ZVEI ondersteund. Deze businesscase biedt inzicht in de Europese chipvraag en de businesscase voor Europese productie, inclusief aanbevelingen voor de Chips Act 2.0.

De Nederlandse inzet is gericht op het verankeren van bestaande Europese sterktes, zoals de equipmentindustrie, en het uitbouwen van nieuwe niches zoals fotonica, quantum en AI. Daarnaast zet het kabinet in op vraagstimulering en synergie met andere Europese initiatieven, zoals de Cloud & AI Development Act. Uw Kamer wordt over de formele appreciatie nader geïnformeerd via het BNC-fiche.

Tot slot wordt via de IPCEI AST in EU-verband ingezet op de verdere versterking van de Europese positie in de mondiale waardeketen. Nederland heeft hiervoor € 230 miljoen gereserveerd. De eerste projectenoproep opent in juni van dit jaar.

¹ Kamerstuknummer 36800-XIII-24

Big Science Business Forum 2026 (BSBF2026)

Van 27 tot en met 29 oktober organiseert het Nederlandse netwerk van Industrial Liaison Officers (ILO's) onder leiding van het NWO-instituut Nikhef de vierde editie van de BSBF2026 in Maastricht. Dit gebeurt in samenwerking met de Belgische counterpart Agoria. Deze gecombineerde beurs/conferentie vormt het ontmoetingspunt tussen meer dan 1.000 vertegenwoordigers van Europese hightechbedrijven en grote Europese Onderzoeksorganisaties als CERN, ESA en ESS.

Voor hightechbedrijven biedt het BSBF strategisch toegang tot technologie, innovatie en toekomstige aanbestedingen binnen de Big Science: grootschalige internationale onderzoekssamenwerkingen met een investeringsportfolio van vele miljarden euro's per jaar. Deelname aan het evenement biedt bedrijven belangrijke concurrentievoordelen, onder meer door vroegtijdig inzicht in toekomstige inkoopkansen. Daarnaast kunnen bedrijven via gezamenlijke R&D-projecten hun technologie- en marktpositie verbeteren en opgedane kennis aanwenden voor maatschappelijke vraagstukken en economische kansen.

In dit licht informeer ik u dat ik, met gebruikmaking van artikel 4, onderdeel b, van de Kaderwet EZ-, LVVN en KGG—subsidies, voornemens ben een subsidie van €280.000 te verlenen aan Nikhef voor versterken van het Nederlandse ILO netwerk voor de ondersteuning van Nederlandse bedrijven in deze specifieke Big Science markt en bij de BSBF2026. Dit brengt de totale ondersteuning voor het netwerk over vijf jaar voor hun verbeterplan op € 1 mln.

Economische Agenda (EA) Groningen/Noord-Drenthe voor Nij Begun /Budget Strategische Acquisitie

Ik informeer u dat mijn ambtsvoorganger met gebruikmaking van artikel 4, onderdeel b, van de Kaderwet EZ, LVVN- en KGG-subsidies heeft besloten een subsidie van € 7.000.000 te verlenen aan NV NOM ten behoeve van de financiering van het technisch (laten) voorbereiden van een Financial Investment decision ('FID') voor de realisatie van een productiefaciliteit voor polysilicium in Delfzijl-Groningen. Tevens informeer ik u dat ik met gebruikmaking van artikel 4, onderdeel b, van de Kaderwet EZ-, LVVN- en KGG-subsidies voornemens ben een subsidie van € 12.000.000 te verlenen aan NV NOM voor de realisatie van fabriek FS-1 van ChainCraft.

Daarnaast informeer ik u dat ik voornemens ben een subsidie van € 3.500.000 te verlenen met gebruikmaking van artikel 4, onderdeel b, van de Kaderwet EZ-, LVVN-, en KGG-subsidies aan de Economic Board Groningen. Hiermee wordt de financiering voor specifieke initiatieven en projecten geconcretiseerd met als doel het ondernemings- en vestigingsklimaat voor het MKB te versterken, meer startende en groeiende bedrijven te

ondersteunen, meer talent aan de regio te binden en om meer kennis te verzilveren en te innoveren.

Toezegging aan het lid Thijssen - inzicht geven in het type bedrijven dat het ministerie ondersteunt

Mijn voorganger heeft in het commissiedebat MKB op 11 september 2025² de toezegging gedaan aan het lid Thijssen³ om inzicht te geven in het type bedrijven dat het ministerie ondersteunt. Dit naar aanleiding van zijn vraag over steun aan het mkb en in het bijzonder het microbedrijf. Om invulling te geven aan deze toezegging is een analyse gemaakt van instrumenten en regelingen die beleidsmatig op 1 januari 2026 tot mijn departement behoorden.

In de bij deze brief behorende tabel wordt een onderscheid gemaakt tussen

1. Instrumenten uitsluitend bestemd voor midden- en kleinbedrijf, inclusief starters en startups;
2. Generieke instrumenten toegankelijk voor het gehele bedrijfsleven, inclusief het mkb, dan wel instrumenten voor bedrijven in specifieke sectoren ongeacht hun grootteklasse.

Uit de tabel blijkt dat er talrijke instrumenten zijn die positieve effecten hebben voor mkb inclusief microbedrijven. Voorbeelden zijn:

- Financiering door microfinancier Qredits⁴ heeft een positief effect op de omzet en werkgelegenheid van aanvragers. Ook kwamen bedrijven die via Qredits hun micro- of mkb-krediet afsloten, vaker in aanmerking voor vervolgfianciering dan bedrijven die dat niet deden, wat een indicatie is voor hun goede financiële stabiliteit en vooruitzichten.
- Van de bedrijven die in 2024 gebruik maakten van de Wet Bevordering Speur en Ontwikkelingswerk (WBSO) behoorde 97% tot het mkb. De meest recente evaluatie van de WBSO (2022) toont aan dat 50% van de gebruikers tot het microbedrijf behoorde, en 33% tot het kleinbedrijf.⁵

² Kamerstuknummer II 2025/26, 32637 nr 712

³ Kamerstuknummer TZ101509-068

⁴ https://www.eerstekamer.nl/overig/20220715/seo_eindrapport_202207_evaluatie/document

⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/06f98f9c-f172-4a41-88ae-38390ff74f12/file>

Daarmee is duidelijk dat juist het midden- en kleinbedrijf, en daarbinnen het microbedrijf, profijt heeft van de instrumenten en regelingen die via het bedrijvenbeleid beschikbaar zijn.

Motie van de leden Grinwis, van Dijk en Flach met betrekking tot Regels omtrent de instelling van het Adviescollege toetsing regeldruk

De motie van de leden Grinwis, van Dijk en Flach⁶ verzoekt de regering de reactie van de regering op het advies van het ATR in de memorie van toelichting te verduidelijken door in de memorie per adviespunt toe te lichten op welke manier het advies is opgevolgd dan wel te motiveren waarom het advies niet is opgevolgd. Deze motie is afgedaan. Mijn ministerie ziet in de voorportalen toe op een adequate opvolging van het ATR-advies. Tevens zijn het Beleidskompas en het Draaiboek voor de regelgeving aangepast. Daarbij zijn actualisering en aangebracht als gevolg van de inwerkingtreding van de Instellingswet ATR. Daarnaast wordt wijziging van de Schrijfwijzer memorie van toelichting rond de zomer beoogd en wordt gewerkt aan aanpassing van de Aanwijzingen voor de regelgeving, die naar verwachting in 2027 in werking zal treden.

Pilot Geïntegreerde implementatie van EU-duurzaamheidswetgeving

In de brief van 16 januari 2026 is uw Kamer geïnformeerd over de pilot Geïntegreerde implementatie van EU-duurzaamheidswetgeving⁷. Deze pilot is inmiddels afgerond. De pilot had betrekking op de samenloop van verschillende Europese duurzaamheidsregels en de manier waarop bedrijven hiermee in de praktijk te maken krijgen. De resultaten van de pilot, waaronder de opgeleverde documenten en materialen, zijn openbaar gemaakt via Open Overheid⁸.

Motie van het lid Grinwis over familiebedrijven

De motie Grinwis⁹ verzoekt de regering meer oog te hebben voor het specifieke karakter van familiebedrijven bij de vormgeving en evaluatie van beleid, en regelmatig te overleggen met relevante vertegenwoordigers van familiebedrijven.

Ik herken dat familiebedrijven een belangrijke bijdrage leveren aan de Nederlandse economie en mijn departement voert regelmatig overleg met vertegenwoordigers van familiebedrijven. Daarnaast heb ik recent deelgenomen aan een ronde tafel, waar ik samen met familiebedrijven, experts op het terrein van familiebedrijven en FBNed heb

⁶ Kamerstuknummer 36450 nr. 35

⁷ Kamerstuk 36 800 XIII, nr. 15

⁸ <https://open.overheid.nl/details/c0768dec-c352-40df-b422-0c738936cdf1>

⁹ Kamerstuknummer 36800, nr. 36

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Ons kenmerk
DGBI / 106805089

gesproken over de maatschappelijke meerwaarde van familiebedrijven en waar ondernemers in familiebedrijven tegenaan lopen.

Familiebedrijven worden al uitgenodigd voor MKB-toetsen, waarin ondernemers aangeven of de voorgenomen wet- en regelgeving werkbaar en uitvoerbaar is. Daarnaast zal ik bij de nog te verschijnen evaluatie van de Borgstelling MKB-Kredieten aandacht besteden aan de toegankelijkheid van deze regeling voor familiebedrijven.

Ik laat momenteel onderzoek doen naar trends waar het mkb mee te maken heeft, met specifieke aandacht voor knelpunten die familiebedrijven ervaren.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Ons kenmerk
DGBI / 106805089

Ook publiceert het CBS iedere twee jaar informatie over familiebedrijven in Nederland. Het CBS zal aanvullend een verkennend onderzoek doen naar de opvolging bij familiebedrijven. Hier zal ik u nog nader over informeren.

Heleen Herbert
Minister van Economische Zaken en Klimaat